Тошкент оқшоми

Шаҳар ижтимоий-сиёсий газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 36 (8.926) * 1997 йил 28 март, жума * Сотувда эркин нархда

Греция Республикаси Президенти Константинос Стефанопулоснинг таклифига кўра 31 март — 2 апрель кунлари Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов шу мамлакатда расмий ташриф билан бўлади.

Болқон ярим оролининг жанубида жойлашган Греция Республикаси қадимий тарихга эга бўлган ўлкадир. Ушбу гўзал мамлакат қирғоқларини Ионика, Ўрта Ер ҳамда Эгей денгизлари ювиб туради.

Ҳозирги пайтда бизга кўҳна тарихдан яхши маълум афсонавий эллада юрти — Греция ривожланаётган аграр-индустриал мамлакатлар қаторига киради. Сўнгги йилларда Греция иқтисодиёти сезиларли равишда равнақ топмоқда. Мамлакат бир қатор табиий бойликлар, энергетика захиралари ҳамда саноат ва қишлоқ хўжалигидаги делегацияларнинг Ўзбекистонга қилган ташрифлари катта аҳамият касб этди. Мамлакатларимиз ўртасидаги сиёсий, иқтисодий ва маданий соҳалардаги алоқалар йил сайин равнақ топиб бормоқда. 1996 йилда Ўзбекистон ва Греция ўртасидаги товар айирбошлаш ҳажми аввалги йиллардагига қараганда анча ортди.

Икки мамлакат ишбилармонларининг ҳамкорликлари ҳам самарали ривожланмоқда. Бугунги кунда ҳар икки мамлакатда ўзбек ва грек томонларининг ҳамкорлигида тузилган қўшма корхоналар

ПРЕЗИДЕНТ МОСКВАГА ЖЎНАБ КЕТДИ

27 март куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов МДҲ давлатлари раҳбарларининг олий даражадаги учрашувида иштирок этиш учун Москвага жўнаб кетди.

— Бу галги учрашув МДҲга асос солинганига беш йил тўлиши муносабати билан ўтяпти, — деди Президент журналистларга берган интервьюсида. — Унда Ҳамдўстликка аъзо мамлакатлар ўртасидаги интеграция жараёни, қўшни Тожикистон ҳамда Кавказортидаги вазият, минтақавий хавфсизлик билан боғлиқ масалалар муҳокама этилиши кутилмоқда.

Тошкент аэропортида Президент Ислом Каримовни Олий Мажлис Раиси Э. Халилов, Бош вазир Ў. Султонов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Тошкент шаҳри ҳокими К. Тўлаганов ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолди.

Кузатувчилар орасида Россия Федерациясининг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси Ф. Сидорский бор эди.

(ЎзА)

Воқеа арафасида

АФСОНАВИЙ ЭЛЛАДА ЮРТИГА ТАШРИФ

лиги соҳаларидаги катта имкониятларга эгадир. Бу ўлкада нефть, лигнит, никель ва бошқа қазилма конлари мавжуд. Шунингдек, Грециянинг ялпи ички маҳсулот ишлаб чиқариш қуввати кейинги пайтда анча ортди. 1996 йилда бу кўрсаткич 113 миллиард АҚШ долларини ташкил этди. Мамлакатдаги саноат ишлаб чиқариш соҳалари кемасозлик, электр энергияси ишлаб чиқариш, қурилиш, машинасозлик, ёғоч ва металлни қайта ишлаш, кончилик ва бошқалардан иборатдир. Шубҳасиз, мамлакатдаги иқтисодий ривожланишда хорижий сармояларнинг ўрни ва аҳамияти каттадир. Америка Қўшма Штатлари, Франция, Германия, Швейцария, Грецияга катта миқдорда сармояларини сарфламоқдалар.

Грецияда шунингдек, туризм соҳасида катта муваффақиятларга эришилган. Мамлакатга оқиб келаётган хорижий валютанинг 20 фоизи айнан сайёҳлик орқасидан келмоқда. Жумладан, 1996 йилда Греция туризм бизнесидан 4,1 миллиард доллар фойда кўрди.

Ўзбекистон билан Греция ўртасидаги алоқалар 1992 йилдан равнақ топа бошлади. Айнан шу йилнинг 16 мартида икки мамлакат ўртасида дипломатик муносабатлар ўрнатилди. Ҳозирда Ўзбекистон ва Греция республикаларининг алоқалари жадал суръатда ривожланмоқда. Икки томон муносабатларининг қалинлашувида 1994 йилда Греция миллий иқтисодиёт вазири И. Антопулос бошчилигидаги, 1995 йилда ташқи ишлар вазири Г. Ниотис бошфаолият кўрсатмоқда. Жумладан, Ўзбекистонда грек сармоялари иштирокида ташкил этилган 12 та қўшма корхона бор. Уларнинг фаолияти мўйна, сут, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқаришга қаратилгандир. Шунингдек, мамлакатимизда Греция сармояларининг юз фоизлик иштирокида барпо этилган йирик корхоналар ҳам фаолият кўрсатмоқда. Булар: маркетинг ва консалтинг хизматлари кўрсатувчи «Ранксил-Тошкент», ташқи савдо фаолиятини олиб борувчи «Омега Кроун» ҳамда «Никос Агро» фирмалари ва «Афсико» номли мўйна маҳсулотларини тикиш корхонасидир. Бундан ташқари, Тошкентда Грециянинг «Мотор Ойл», «Дим энд Эллас компани», «Тсомбос групп» номли компанияларининг ваколатхоналари очилган.

Мамлакатимиз раҳбарининг Грецияга қилаётган расмий ташрифи учрашув ва музокараларга бой тарзда ўтиши кутилмоқда. Президент Ислом Каримов Греция Республикаси раҳбарияти ва ҳукумат аъзолари билан ўзаро манфаатли иқтисодий ҳамкорликни ривожлантириш масалаларини муҳокама этиши мўлжалланмоқда. Ҳеч шубҳасиз, Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг Греция сафари мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик ришталарини янада мустаҳкамлашга хизмат қилади. Ўзбекистон Европадаги яна бир дўсти ва ҳамкори билан муносабатларини юқори поғонага кўтаради.

Очил ҲАЗРАТОВ,
Хайрулло НУРИДДИНОВ.

Ҳамкорлик

«ФИЛЛИПС»: СОВҒАГА НУР

Тошкентда Голландиянинг жаҳонга машҳур «Филлипс» компанияси вице-президенти Жон Толенар бошчилигидаги делегацияси аъзолари бўлди. Улар 26 март куни Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлаганов томонидан қабул қилинди.

Учрашув пайтида Жон Толенар Ўзбекистон билан ҳамкорликни кенгайтириш ва чуқурлаштиришдан компаниянинг манфаатдорлигини билдирди. «Филлипс» республика пойтахтига замонавий ёритиш техникаси, электрон, тиббиёт ва бошқа асбоб-ускуналар, кенг истеъмол моллари етказиб бермоқда. Компания мамлакатимизда қўшма корхоналар тузиш режасига ҳам эга.

Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлаганов меҳмонларга пойтахтнинг саноат ва илмий-техникавий салоҳияти, республикамизда хорижий сармоядорлар учун яратилган қулайликлар, ҳуқуқий кафолатлар, имтиёзлар, ўзаро мафаатли ҳамкорлик истиқболлари тўғрисида гапириб берди.

«Филлипс» компанияси Тошкентга ёритиш асбоб-ускуналари мажмуасини совға қилган эди. Улар «Тошкентшаҳарнур» мутахассислари томонидан пойтахтдаги Халқлар дўстлиги саройи ташқи томонига ҳамда шу ердаги майдонга ўрнатилди.

Ўтган куни Халқлар дўстлиги саройида «Филлипс» компанияси ёритиш қурилмалари фойдаланишга топширилишига бағишланган маросим бўлиб ўтди.

— Умид қиламанки, компаниямизнинг давлатингиз байроғи рангларида нурланадиган қурилмалари кишини лол қолдирадиган бу ажойиб саройингизга янада шукуҳ бағишлайди, — деди «Оқшом» учун махсус берган интервьюсида «Филлипс» компаниясининг вице-президенти Жон Толенар. — Улар бинони ташқи томондан ёритиш биринчи навбати қурилмаларига киради. Келгусида эса саройни ёритишни унинг пастки қисмидан ҳам амалга ошириш мўлжалланмоқда. Улар учун ёритиш қурилмалари ҳам компаниямиз томонидан етказиб берилади. Шу билан биргаликда биз Халқлар дўстлиги майдони ёнидаги ҳозир таъмирланаётган яна бир нечта бино учун ташқи ёритиш қурилмалари етказиб берамиз.

Умуман олганда шуни таъкидлашим керакки, мен Ҳамдўстлик кўпгина мамлакатлари пойтахтларида бўлган бўлсамда, Тошкентдек кўркам шаҳар қиёфасига дуч келмаганман. Шарқий меъморчилик анъаналарини шаҳарсозликнинг энг сўнгги ютуқлари билан моҳирона уйғунлаштираётган Тошкент меъморлари, лойиҳачилари ва қурувчиларига офаринлар айтиш керак.

Тошкент жаҳондаги энг гўзал шаҳарлардан бири қиёфасига эга бўлмоқда. Сизларнинг жуда ноёб биноларингизнинг ташқи томонини ёритишга ҳам шундай маҳорат билан ёндошилса, Ўзбекистон пойтахти кечқурунлари эртаклардагидек мафтункор тус олади. «Филлипс» бу йўналишда Сиз билан ҳамкорликни янада ривожлантиришга тайёрдир.

«Филлипс» ёритиш қурилмаларини фойдаланишга топшириш маросимида Тошкент шаҳар ҳокимининг биринчи ўринбосари Адҳам Миржалилов иштирок этди.

Дониёр ЭРКИНОВ.

СУРАТЛАРДА: пойтахтнинг Халқлар дўстлиги саройига ўрнатилган «Филлипс» компанияси ёритиш қурилмаларини фойдаланишга топшириш маросими пайтида.

Рустам Шарипов сурати.

Иқтисодиёт

ОҚИЛОНА ХЎЖАЛИК ЮРИТИНГ

Кеча

банкротлик ва санация масалалари бўйича Тошкент шаҳар комиссияси мажлиси ўтказилди. Унда иқтисодий ночор корхоналар ишлари бўйича шаҳар ҳудудий бошқармасининг бошлиғи Улуғбек Сайдиевнинг ахбороти тингланди.

Ушбу бошқарма Президент фармонлари ва ҳукумат қарорлари асосида корхоналар иқтисодий аҳволини таҳлил қилишга киришди. Шаҳар истиқболни белгилаш ва статистика бош бошқармаси, Хўжалик судининг Тошкент шаҳар бўлими, солиқ бошқармаси ҳамда банк муассасалари билан иқтисодий жиҳатдан ночор корхоналар аниқланяпти ҳамда уларнинг бўлажак тақдири масаласи юзасидан таклифлар тайёрланмоқда. Бунда иқтисодий ночор корхоналарга улар молиявий аҳволини яхшилаш учун зарур ёрдам кўрсатишга катта эътибор қаратилмоқда.

Айни пайтда мулкчилик шаклидан қатъий назар корхоналарнинг ўзлари ҳам оқилона хўжалик юритишлари, ташаббускорлик ва омилкорлик кўрсатишлари, бюджет олдидаги ҳамда шартнома мажбуриятлари юзасидан қарзларини узиш учун таъсирчан чора кўришлари зарур. Бозор иқтисодиёти қонунлари шафқатсиз, лекин адолатли: хўжасизлик корхонанинг банкротликка дучор бўлишига олиб келиши муқаррар.

Мажлисда банкротлик ва санация масалалари бўйича шаҳар комиссиясининг корхоналар иқтисодий аҳволини яхшилаш юзасидан вазифалари белгилаб олинди.

Мажлисни комиссия раисининг ўринбосари, Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари Рустам Шоабдураҳмонов олиб борди.

БУГУНГИ КУН НАФАСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА

● Президент Ислом Каримов кеча Покистон элчиси Шафқат Али Шайхни элчилик ваколати муддати ниҳоясига етиши муносабати билан қабул қилди.

● Вазирлар Маҳкамасининг фармойиши билан кичик ва хусусий тадбиркорликни рағбатлантириш бўйича республика мувофиқлаштирувчи кенгаши таркиби тасдиқланди, унинг асосий вазифалари белгилаб берилди.

● Вазирлар Маҳкамаси фармойишига мувофиқ иқтисодий ночор ва истиқболсиз корхоналарни ихтисослаштиришни такомиллаштириш, соҳасини ўзгартириш ёки тугатиш бўйича таклифлар тайёрлаш билан шуғулланадиган республика ва тармоқ комиссиялари тузиладиган бўлди.

● Оролни қутқариш халқаро жамғармаси президенти, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов қарори билан Оролни қутқариш халқаро жамғармасининг Тошкент шаҳрида фаолият кўрсатадиган ижроия қўмитаси ташкил этилди. Унинг раиси этиб «Ўзистиқболстат» давлат қўмитасининг раиси бўлиб ишлаб келган Рем Гиниятуллин тайинланди.

● Олий Мажлис раиси Эркин Халилов раҳбарлигида 26 март куни бўлиб ўтган Олий Мажлис Кенгашининг кенгайтирилган мажлисида табиатни муҳофаза қилиш соҳасидаги қонун ҳужжатлари ижроси муҳокама этилди.

● Вазирлар Маҳкамаси адабиёт, санъат ва меъморчилик соҳасидаги давлат мукофотлари бериш тартибини такомиллаштириш тўғрисидаги қарорига киритилган қўшимчаларга мувофиқ тасвирий ва амалий санъат, халқ ҳунармандчилиги соҳасида таъсис этилган Камолиддин Беҳзод номидаги Давлат мукофотлари 1997 йилдан бошлаб ҳар уч йилда бир марта Мустақиллик байрами арафасида бериладиган бўлди. Шунингдек, адабиёт, театр, мусиқа, кинематография соҳасидаги етук асарлар учун Абдулла Қодирий номидаги Давлат мукофотлари аввал бўлганидек Наврўз байрамида эмас, Мустақиллик байрами арафасида берилиши тартиби ҳам белгилаб қўйилди.

● Вазирлар Маҳкамасида Бош вазирнинг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков раислигида ўтказилган кенгашда қурилиш нархини камайтириш ва иш сифатини ошириш, соҳани юқори малакали кадрлар билан таъминлаш масалалари муҳокама этилди.

● Кеча Ҳамза номидаги ўзбек давлат академик драма театрида Халқаро театр куни тантанали нишонланди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Кеча Россияда бўлиб ўтган норозилик чиқишларида касаба уюшмалар раҳбарлари мўлжаллаганидек 20 миллион эмас, 1, 3 миллион нафарга яқин киши иштирок этди. Турли шаҳарларда норозилик чиқиши қатнашчиларининг 1000 тага яқин митинги бўлиб ўтди.

● 1994 йил октябрида давлат тўнтаришини амалга оширишга уриниб кўрган Озарбайжоннинг собиқ бош вазири Гусейнов Москвада ушланиб, Бокуга келтирилди ва махсус қамоқхонага жойланди.

● Россия билан Украина ҳарбий маҳкамаларининг раҳбарлари Игорь Родионов ва Александр Кузьмук Қора денгиз флотини бўлиш муаммоси юзасидан Киевда ҳамда Москвада музокаралар ўтказдилар. Лекин ҳали бу масала юзасидан аниқ бир қарорга келингани йўқ.

● Қирғизистон Президенти Асқар Акаев мамлакат парламентининг иккала палатаси депутатлари олдида сўзлаган нутқида 1996 йилда иқтисодиётда туб бурилишга эришилганлигини айтди. Унинг таъкидлашича, ўтган йили Қирғизистонда ички ялпи маҳсулот 5,6 фоизга, саноат маҳсулотлари 9 фоиздан кўпроққа, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари 13 фоизга, ташқи савдо ҳажми 83 фоизга кўпайган.

● Россия Президенти чиқарган фармонга кўра 1 апрелдан бошлаб давлат ташкилотларига бюджет маблағлари ҳисобига хорижда ишлаб чиқарилган енгил автомобилларни харид қилиш таъқиқлаб қўйилди.

ХОРИЖДА

● 15 та Африка давлати раҳбари Тоголезия пойтахти — Лома шаҳрида Зоирдаги аҳволни муҳокама этмоқда. Бу ерда Лоран-Дезире Кабила бошчилигидаги исёнкорлар ҳукумат кўшинларига қарши муваффақиятли ҳужумни давом эттирмоқдалар. 3 миллионга яқин аҳолиси бўлган Зоир пойтахти Киншасни хорижликлар билан бир қаторда маҳаллий аҳоли ҳам шошилинч равишда тарк этяпти.

● Иордан дарёсининг чап қирғоғи ҳамда Ғазо секторида фаластинликлар ва Исроил ҳуқуқ-тартибот хизматчилари ўртасида тўқнашувлар давом этяпти. Полициячилар ишлатаётган резина ўқлардан 30 нафардан кўпроқ араблар жароҳатлар олди.

● АҚШ вице-президенти Альберт Гор Хитойга ташрифи давомида ХХР Давлат кенгашининг Бош вазири Ли Пен билан учрашиб, савдо-иқтисодий соҳаларда йирик шартномаларни имзолади. Жумладан, Хитой Американинг «Боинг» самолётларини харид қиладиган бўлди.

● Германия ташқи ишлар вазири Клаус Кинкель Анқарага ташрифи давомида Европа Иттифоқи билан Туркия ўртасида янада қалинроқ алоқалар ўрнатиш ғоясини илгари сурди. Аммо Клаус Кинкель яқин вақт ичида Туркиянинг Европа Иттифоқига қабул қилиниши мумкин эмаслигини ҳам билдирди. Маълумки, Туркия бу қитъа ҳамжамиятига қабул қилинмаса, НАТОга янги аъзолар қабул қилинишига қарши чиқишини бир неча бор билдирган.

Футбол

ТЎЙГА ТЎЁНА

Мамлакатимизнинг кеча учта шаҳрида ўтган ўйинларда 3-тур учрашувларига якун ясалди. Пойтахтнинг икки клуби — МҲСК ва «Трактор» сафарда, «Пахтакор» эса ўз майдонида тўп сурди.

Яна бир неча кундан сўнг севимли «Пахтакор» жамоамиз ўзининг 40 йиллик тўйини тантанали нишонлайди. Мавсум бошланишидаёқ «Пахтакор»нинг ўйинларида ана шу тўйга муносиб тўёналар тайёрлаш руҳи сезилмоқда. Кеча, бутун учрашув давомида шивалаб ёққан ёмғир ҳам муҳлисларни стадиондан қўзғата олмади. Сабаби — «Янгиер» билан бўлган ўйин жуда шиддатли, хавфли вазиятларга бой бўлди. Биринчи таймда меҳмонлар дарвозаси яқинида ўйин қоидаси бузилгач, Собир Ҳодиев 11 метрлик жаримадан тўп тепиб ҳисобни очди. Шуни айтиш керакки, учрашув давомида «Пахтакор»нинг ҳужумкорлиги сусаймади. Иккинчи таймда пахтакорчи Бунтовнинг меҳмонлар дарвозасига киритган тўпини энг чиройли голлар сирасига киритиш мумкин. Ҳисоб — 2:0!

Учрашув ниҳоясида байрамона ўтган ўйиннинг энг яхши футболчиларига Тошкент шаҳар ҳокимлиги томонидан таъсис этилган совринлар топширилди.

Кеча «Косонсой» майдонида ўтган ўйинда армиячилар 0:1 ҳисобида ғалаба қозондилар. «Хоразм» — «Трактор» ўйинида эса 0:3 ҳисоби қайд этилди.

2-турнинг қолган учрашувларидаги натижалар қуйидагича бўлди: «Навбаҳор» — «Андижон» — 2:1, «Насаф» — «Афросиёб» — 1:1, «Дўстлик» — «Сўғдиёна» — 4:0, «Зарафшон» — «Нефтчи» — 1:1, «Атласчи» — «Бухоро» — 3:0.

Бахтиёр ҲАЙДАРОВ.

Наврўз

ФРАНЦУЗ КУЙИ ҲАМОҲАНГ

Шаҳримиздаги энг кўркам ва ҳашаматли иншоотлардан бири бўлмиш «Интерконтинентал» меҳмонхонасида Франциянинг Ўзбекистондаги элчихонаси ҳамда «Альянс Франсез» уюшмаси томонидан ўтказилаётган француз тили ҳафталиги доирасида мусиқа ва рақс кечаси бўлиб ўтди.

Тадбирни Франциянинг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси Жан Клод Ришар очар экан, йиғилганларни Наврўзи олам айёми билан қизғин табриклаб, икки давлат ўртасидаги ҳамкорлик алоқаларига тўхталиб ўтди.

Кечани ўзбекистонлик ёш, иқтидорли ижрочилардан ташкил топган «Соло» гуруҳи аъзолари миллий куй-қўшиқлар, жозибали рақслар билан бошлаб беришди. Сўнг эса тадбирни Франциядан ташриф буюрган «Ришар ва банда» блюз рок гуруҳи давом эттирди. Ушбу гуруҳ кечага ўзгача файз киритиб, йиғилганларни мафтункор француз санъати намуналари билан беҳад мамнун этди.

Нодира РАШИДОВА.

Экспорт маҳсулоти чиқармаган, хорижий давлатлар билан ҳамкорлик қилмаган ишлаб чиқариш корхоналарининг келажаги йўқ, деб бежиз айтилмаяпти. Лекин бундай имконият бирдан қўлга киритилмайди. Шу нуқтаи назардан «Ўзбеккабель» давлат ҳиссадорлик жамияти тажрибаси анча ибратлидир. Мухбиримиз корхона раҳбари Ҳусниддин Тожиев билан шу ҳақда суҳбатлашди.

Экспорт

ЖАҲОН БОЗОРИДАН МУНОСИБ ЎРИН ОЛДИК

— Ҳусниддин Нажмиддинович, корхонангиз шаҳримизда биринчилардан бўлиб давлат ҳиссадорлик жамиятига айлантирилди. Бунинг натижаси қай даражада кўриняпти?

— 1994 йил охирида корхонамиз давлат ҳиссадорлик жамиятига айлантирилди. Янги усул корхона ишчи-хизматчиларида мулкка эга бўлиш ҳиссиётини уйғотди ва мулкдорлар шакллана бошланди.

Буни биз корхонамизнинг бугунги иш натижаларидан ҳам кўриб турибмиз. Йилдан-йилга маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ошди, турлари кўпайди. Меҳнат интизоми, хом ашёларни тежаб ишлатиш масалалари юқоридан эмас, иш жойларининг ўзида ишчилар томонидан назорат қилинмоқда. Бошқарув билан шуғулланувчи бўлимларимизнинг сони кескин камайди. Бир мисол: корхона раҳбарининг ўринбосарлари илгари 8 та бўлса, ҳозирги кунда 3 тага келтирилди. Ҳуқуқий шартномалар, молия, ташқи алоқалар, маркетинг бўлимлари ташкил этилди. Барчамиз ишлаб чиқарилаётган маҳсулотимизнинг сифатини янада ошириш, экспорт ҳажмини кўпайтиришни энг масъулиятли ва долзарб вазифа деб қараяпмиз.

Маҳсулот сифатини жаҳон андозалари даражасига етказиш устида иш олиб борар эканмиз, биринчи навбатда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотни барча кўрсаткичлари бўйича Ғарб мамлакатларидаги корхоналарнинг маҳсулотлари билан таққословчи жадвал тузиб олдик. Комил ишонч билан айтаманки, асосий тайёр маҳсулотларимиз физик-механик кўрсаткичлари бўйича жаҳон андозаларига тўғри келмоқда. Лекин баъзи бир кўрсаткичлар бўйича, масалан, маҳсулотни қадоқлаш, белгиларини тамғалаш бўйича ҳали бирмунча ишлар қилишимизга тўғри келади. Бу борада изланишлар олиб борилмоқда.

— Корхонанинг экспорт имконияти қандай?

— Ҳамдўстлик ва чет эл давлатларида кабель маҳсулотлари етарли даражада ишлаб чиқарилади. Лекин биз Ўзбекистонимизда тайёрланган маҳсулотни жаҳон бозорига кириб боришини ва у ердан ўз ўрнини топишини кўзлаб иш юритяпмиз. Шунинг учун замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланиш, илғор технологияни жорий қилиш катта аҳамиятга эга. Бу борада анчагина ижобий натижаларга эришдик. Бир нарсани унутмаслик керак, агар маҳсулот сифати, нархи, уни ўз вақтида етказиб бериш хизмати ва бошқа талаблар юқори савияда бўлсагина жаҳон бозоридан муносиб ўрин олиши мумкин. Шу ўринда битта рақам келтирмоқчиман: Масалан: корхонамиз шу йилнинг биринчи чораги давомида жаҳон бозорида ўзининг 3 миллион долларлик маҳсулотини сотиб улгурди.

— Бозор иқтисодиёти шароитида янгиликка интилишни қандай изоҳлайсиз?

— Бозор иқтисодиёти шароитида янгиликка интилмасдан, изланмасдан бўлмайди. Янги маҳсулотнинг моделини яратган билан янги технология жорий этилмаса ҳам бўлмайди. Шунинг учун аввало дастгоҳларни, ускуналарни янгилаш керак бўлади. Шуни назарда тутиб корхонамизда АҚШ ва Италия фирмаларида ишлаб чиқилган ускуналарни ўрнатиб ишга туширдик. Йил охиригача яна битта технологик ускунани Италиядан олиб келиб ишлатиш ниятимиз бор. Янги дастгоҳларнинг ҳосиласини, яъни натижасини кундан-кунга ошиб бораётган экспорт маҳсулотининг ҳажмидан ҳам билса бўлади.

Шунингдек, Германиянинг «Симсис» ва Италиянинг «Де Анжела» фирмалари билан технологик жараёнларга янги тадбирлар киритиш бўйича иш олиб бормоқдамиз.

Суҳбатдош Гулзода МАМБЕТОВА.

1997 — Инсон манфаатлари йили

«ИПАКЧИ»ДА ЯНГИ БОҒЧА

Наврўз байрами кунлари Шайхонтоҳур туманидаги «Ипакчи» маҳалласи аҳолиси қувончли воқеанинг гувоҳи бўлди. Бу ерда бунёд этилган янги замонавий боғча биноси фойдаланишга топширилди. Боғчанинг тантанали очилиш маросимида қатнашганлар мамлакатимизда инсон манфаатлари йўлида амалга оширилаётган катта ишлар тўғрисида тўлқинланиб тапирдилар.

Ушбу замонавий боғчанинг фойдаланишга топширилиши «Ипакчи»ликлар учун ажойиб совға бўлди. Чунки бу ерда истиқомат қиладиган ҳар бир оилада бир-иккитадан кичкинтойлар бор. Яқин атрофда эса бирор бир мактабгача тарбия масканларининг йўқлиги, оналар учун анча ноқулайликлар туғдирарди. Шу боис ёруғ, кенг машғулот ўтказадиган, овқатланадиган, дам оладиган хоналарга, мусиқа ҳамда спорт залларига эга бўлган ширинтойлар маскани қуриб битказилгани уларни мамнун этди.

Боғча мудираси Мақсуда Мансурова янги тарбия маскани бунёдкорлари — 70—қурилиш бошқармаси жамоасига миннатдорчилик сўзларини изҳор этди.

Мактабгача тарбия масканининг очилиш маросимида Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари, шаҳар хотин-қизлар қўмитасининг раиси Фарида Абдураҳимова иштирок этди.

Шундай қилиб янги боғча 185 кичкинтойни ўз бағрига олди. Биринчи бор тарбия масканига қадам қўйган болакайлар саккизта гуруҳга жо бўлди.

Дония ЗОКИРОВА.

СУРАТЛАРДА: «Ипакчи»даги янги боғча.

Анжуманлар

«САНОАТ, ЭКОЛОГИЯ ВА САЛОМАТЛИК»

Ҳамза тумани шаҳримиздаги энг йирик саноат ҳудудларидан бири ҳисобланади. Бу ерда кўплаб акционерлик жамиятлари, ишлаб чиқариш бирлашмалари, қўшма ва кичик корхоналар жойлашган. Туманда кейинги пайтларда табиат муҳофазаси ишларига катта эътибор қаратилиб, экологик ҳолатини яхшилаш борасида салмоқли саъй-ҳаракатлар қилинмоқда. Чунончи, Салор, Қорасув, Баротхўжа каналларини саноат чиқиндилари билан ифлослантиришга чек қўйишга жиддий киришилди. Тумандаги 38 та корхонада ички эҳтиёжлар учун ўз артезиан қудуқлари сувларидан фойдаланмоқда. Айниқса, «Ўзбек қоғози» акционерлик жамиятида табиат муҳофазаси йўналишида амалга оширилаётган ишлар таҳсинга сазовордир. Бу ерда ишга туширилган янги сув тозалаш иншооти Қорасув дарёсига йилига 2190 минг куб метр чиқинди сувларни чиқаришни тўхтатишга имкон туғдириши билан бирга ифлосланган сувларни қайта фильтрлаш эвазига чиқиндилардан ДВП маҳсулотини ишлаб чиқаришни йўлга қўйишга йўл очди. Бундан ташқари бу ерда ўтган йилнинг декабрь ойида ишга туширилган канализация тизимидан Ҳамза ва Миробод туманидаги бошқа корхоналар ҳам фойдаланмоқда.

Шу сабабдан халқаро «Экосан» жамғармасининг Тошкент шаҳар бўлими, Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси ташаббуси билан ташкил қилинган «Саноат, экология ва саломатлик» мавзуидаги илмий-амалий анжуманнинг «Ўзбек қоғози» акционерлик жамиятида ўтказилиши бежиз эмасди.

Анжуманга ташриф буюрганлар акционерлик жамиятида амалга оширилаётган ишлар, корхона музейи билан яқиндан танишишди. К. Аденауэр жамғармасининг минтақавий вакили жаноб В. Шрайбер, «Ўзэлектроаппарат» акционерлик жамияти бошқаруви раиси А. Алимбоев, «Экосан» жамғармаси Тошкент шаҳар бўлимининг директори Ш. Иброҳимова ва бошқалар ўз сўзларида иқтисодий ислоҳотлар даврида шаҳар аҳолисининг экологик билими ва тарбияси муаммолари, шаҳар саноат корхоналарининг экологик ҳолати ва уни яхшилаш тадбирлари хусусида фикр юритдилар. Экология борасидаги ютуқ ва муаммолар таҳлил қилинди. Йиғилганларда, айниқса, Сергели туманидаги 2-ўрта мактабнинг «Келажакка назар» экологик жамоасининг чиқишлари чуқур таассурот қолдирди.

Дилшод ИСМОИЛ.

Саноат

МАҲСУЛОТ ТУРЛАРИ КЎПАЙМОҚДА

Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмаси бу йилги режасидан қатор янги машиналарни ишлаб чиқариш ўрин олган. Хусусан жамоа янги лойиҳа асосида тўрт қаторли пахта териш машинаси яратишни мўлжаллаб турибди. Ҳозир мутахассислар бу янги машинанинг тажриба нусхасини ишлаб чиқдилар. Бу горизонтал шпинделли пахта териш комбайнларининг иши бошқа машиналарга қараганда 35-45 фоиз умумдорлиги, шунингдек сифатли пахта териши билан ажралиб туради. Янги комбайнлар «Тошкент трактор заводи» ҳиссадорлик жамияти ишлаб чиқадиган янги «Кейс-4240» маркали тракторлар негизида яратилади.

Бундан ташқари корхона янги КПК-3,6 маркали ем-хашак йиғувчи машина лойиҳаси устида ҳам иш олиб бормоқда. Шунингдек, корхона қишлоқ деҳқонлари учун керак бўлган кичик ҳажмдаги, соатига 200 килограмм ун чиқарадиган тегирмон, соатига 30 литр мой оладиган ёғ аппарати, соатига 25 килограмм макарон маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган дастгоҳ, 1 минутда 18 та банка ёпадиган ёпқич ва шунга ўхшаш бошқа халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришни белгилаб қўйди.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ.

Биласизми?

ЛИМОН — САРАТОН КУШАНДАСИ

Шундай оддий нарсалар борки, уларга мўъжизали сифатлар хослигини кўпинча хаёлимизга ҳам келтирмаймиз. Масалан, лимон шарбати саратон (рак) касаллигининг ривожланишини тўхтатиб қўя оладиган имкониятга эга эканлигини исбот этди. Маълум бўлишича, лимон шарбати янгилигида инсон организмида саратон (рак) ҳужайрасини ўсимтага айлантирадиган заҳарли (канцероген) моддаларни йўқотиб юбора оладиган хусусиятга эга экан. Агар лимон шарбати яъни, тоза лимон шарбати ҳар куни маълум бир миқдорда ичиб турилса, тананинг сезгир тўқималарини заҳарли химиявий моддаларнинг таъсиридан муҳофаза этади. Ҳужайраларни охир-оқибатда, хавфли ўсимтага айлантирадиган заҳарланишдан сақлайди.

Япониянинг цитрус мевалари шарбатининг инсон организмига таъсирини ўрганувчи марказида доктор Йошио Като бошчилигида шу муносабат билан ўтказилган махсус тадқиқотлар ана шундай хулосаларга олиб келди. Доктор Като лимон шарбатини албатта овқатланишдан олдин ёки овқатланишга киришилган пайтда 2 ош қошиқдан истеъмол қилиш самарали эканлигини, ундан кечиктириб қабул қилинса, фойдаси бўлмаслигини айтди. Докторнинг фикрича, лимон шарбати энди сиқилган, янги, тоза бўлиши керак.

Доктор лимон шарбатини, айниқса, дудланган, консерваланган ёки тузланган озиқ-овқатларни тановул қилишдан олдин ичишни тавсия этади. Сабаби, бундай таомларда концероген моддаларининг салмоқли даражада бўлиши эҳтимолдан холи эмас.

Моҳира КАРИМОВА тайёрлади.

Хандона Рўзмуҳамедова «Чорсу» универсал дўкони қошидаги кичик тикув цехида кўплаб ёшларга тикиш сирларини ўргатиш билан бир қаторда, уларга оилавий юмушлар, урф-одат, хулқ-атвор хусусида ҳам сабоқ беради.

СУРАТДА: Хандона Рўзмуҳамедова (ўнгда) тикувчи Шоҳиста Маҳмудова билан.

Рашид Галиев олган сурат.

ДАМ ОЛИШ ОҚШОМИДА

Савдо

БЎЛАЖАК ҒАЛАБАЛАР ОМИЛЛАРИ

Шаҳримиздаги «Динамо» спорт моллари дўконини билмайдиган бирорта ёшу кекса топилмаса керак. Дўконга кирган киши тўпми, велосипедми, қармоқми, ов милтиғими, спорт пойабзали, чўмилиш кийимлари, хуллас спорт ва туризмга оид бирор-бир анжомни харид қилмай кетмасди.

Бундан бир йил олдин ушбу дўконга кириб ҳайратдан ёқа ушлагандим: унинг озиқ-овқат йўналишидаги тижорат дўконларидан фарқи қолмаганди. Ачинарли томони шундаки, спорт ва жисмоний тарбиянинг турмушимиздан мустаҳкам ўрин олишида шу дўконнинг ҳам ўрни бор эди. Шу боисдан «Динамо» яна ўзининг илгариги мавқеини тиклаганлиги эътиборлидир. Ундан яна кишилар аримайдиган, спорт соҳасига оид буюмларни харид қиладиган бўлишди. Бизнинг «Динамо» жамоа корхонаси директори Асад Йўлдошев билан суҳбатимиз ҳам ана шу ҳақда — шаҳримиз аҳолисига спорт анжомларини етказиб бериш борасида амалга оширилаётган ишлар хусусида бўлди.

— Ёшлигимдан спортга қизиқаман, — дейди Асад Йўлдошев. — Ҳарбий хизматга чақирилгунимга қадар «Пахтакор» футбол мактабида С. Арутюнов етакчилигида футбол билан шуғулланганман. Армиядан қайтгач, шу дўконда иш фаолиятимни оддий ишчиликдан бошладим. Шунга ҳам 21 йил бўлибди. Очиғини айтганда, 1995-96-йиллар дўконимиз учун жуда оғир кечди. Турли сабабларга кўра у тижорат дўконига айланиб қолганди. Жамоа корхонаси аъзоларининг ўтган йил июнь ойида бўлган йиғилишида мени раҳбарликка сайлашди. Ўша вақтларда жамоа корхонамизнинг 1,5 миллион сўмлик қарзи бор, у деярли банкротлик даражасига етганди. Биринчи навбатда «Динамо»нинг аввалги мавқеини тиклаш керак эди. Зеро, бу ерга умид билан кирган киши қуруқ чиқиб кетмаслигига интилишимиз даркор эди. Юртбошимизнинг республикамизда спортни, футболни, тадбиркорликни ривожлантириш тўғрисидаги фармонларидан руҳланган ҳолда дўконимиз фаолиятини тубдан ўзгартиришга қарор қилдик.

Бунда аввалambор эътиборни жамоада соғлом рақобатни юзага келтириш, сифатли моллар билан дўконни тўлдиришга қаратдик. Илгари 4 та бўлим мавжуд бўлса, уларни ихчамлаштириб, сонини 13 тага етказдик. Дўконимизнинг 4 та шохобчаси бўлиб, улар ёпилиб кетган эди. Ўша нуқталарда ишлаган тажрибали ходимларни ўзимизга жалб этиб, ҳар бир бўлимга реал режалар белгиладик.

Бу яқин-атрофда хўжалик моллари дўкони йўқлиги сабабли рўзғорбоп буюмлар бўлими ҳам ташкил қилдик. Ҳозир ҳар бир бўлим бошлиқлари ўзларига мол топишга, харидоргир ва арзон анжомлар келтиришга ҳаракат қилишяпти. Натижада жамоамизда ишчанлик руҳи, соғлом рақобат вужудга келди. Энг муҳим мақсадимиз ҳам шу эди.

Натижа ўзини узоқ куттирмади. Ойлик савдо 500 минг сўмдан 2 миллион 400 минг сўмга чиқди. Маҳсулот айланмаси 2,5 баробарга ошди. Бу ходимлар сонини сезиларли даражада кўпайтиришга, ойлик маошни эса 2 баробар оширишимизга имкон туғдирди.

Ўйлаймизки, «Динамо» яна МДҲ республикалари бўйича спорт анжомлари билан савдо қиладиган махсуслаштирилган энг катта дўконлардан бирига айланди.

— Спорт анжомларини ўзимиздаги корхоналардан оляпсизларми ёки четдан келтиряпсизларми?

— Ўзимизнинг маҳаллий сифатли спорт молларини олганга нима етсин. Бироқ кўп корхоналарда спорт маҳсулотларини чиқаришга эътибор камайганлиги кишини ташвишлантиради. Илгари шарик-подшипник корхонаси гантеллар чиқарарди. «Малика» бирлашмаси ҳатто «Пахтакор» командамизни сифати хорижникидан қолишмайдиган ажойиб футбол кийимлари билан таъминлаганди. «Орзу» эса яхши футбол, волейбол тўплари тикарди. Афсуски, ҳозир бу борада аҳвол салбий томонга ўзгарди. Кроссовка, кета, футболчилар учун бутсиларга талаб катта. Қани энди Ўзбекистонда уларни ишлаб чиқарадиган корхона бўлса.

Яқинда «Орзу» акционерлик жамияти ишлаб чиқарган спорт маҳсулотларининг ярмаркаси ўтказилди. Унда намойиш этилган спорт сумкалари, бокс қўлқоплари, тўпларнинг сифати паст бўлиши билан бирга нархи ҳам жуда қиммат.

Бироқ шундай бўлса-да республикамизда ўрта ва кичик тадбиркорликнинг ривожланиши жонимизга оро киряпти. Биз шаҳримизда фаолият кўрсатувчи спорт моллари чиқараётган фирмалар, кичик корхоналар билан мустаҳкам алоқалар боғлаяпмиз. Чунончи, «Абу Бакр» кичик корхонасидан футбол тўплари, бокс қўлқоплари, «Лайм» кичик корхонасидан гантеллар, «Олимп» Ўзбекистон — АҚШ қўшма корхонасидан велосипедлар оляпмиз. Лекин бу борада айрим муаммолар ҳам йўқ эмас. «Подъёмник» акционерлик жамияти штанга, гантеллар чиқаради. Улар маҳсулотларимиздан камида 200-300 комплект олсанглар берамиз дейишяпти. Бизга эса бундай молларнинг кичик туркуми керак...

— Республикамизда футбол, теннис, енгил атлетика, сузиш, қўйингки спортнинг барча турларини ривожлантиришга катта аҳамият бериляпти. Жойларда кўплаб замонавий талабларга жавоб берувчи ўйингоҳлар, спорт заллари қуриляпти. Вилоятлар билан ҳам алоқа қилиб туришингиздан хабардормиз. Айтингчи, юқоридаги ҳаракатларга яраша жойларда ёшларнинг чиниқишлари учун спорт анжомлари таъминоти етарли даражадами?

— Бизнинг юртимизда шундай шарт-шароитлар борки, худди Бразилиядаги каби 12 ой мунтазам равишда спорт билан шуғулланиш мумкин. Афсуски, биз бундай имкониятлардан тўлиқ фойдалана олмаяпмиз. Кўпчилик туманларда энг оддий спорт анжомлари —тўплар, қўлқоплар, штангалар етишмаслиги жиддий муаммодир. Бундай аҳволда чемпионлар қандай етишиб чиқиши мумкин?

Қолаверса, Қуролли кучларимиз учун ҳам ҳар томонлама чиниққан, бақувват ва соғлом йигитлар керак.

Яқинда Урганч шаҳри, Навоий вилоятининг ҳокимлари келиб дўкондаги мавжуд молларимизни кўриб, ўз шаҳарларида шохобчаларимизни очиш тўғрисида илтимос қилишди. Шундан хулоса чиқарган ҳолда ҳозир жойлардаги спорт анжомларига бўлган талабни ўрганяпмиз. Шаҳримиздаги янги қад кўтараётган даҳаларда шохобчалар очиш ниятимиз бор. Шунингдек, Навоий, Бухоро, Самарқанд, Урганч шаҳарларида ҳам филиалларимизни ташкил қилиш ҳаракатидамиз. Бундан ташқари кичик корхоналар билан ҳамкорликда спорт анжомларини ишлаб чиқаришни йўлга қўймоқчимиз. Бу йўлда уларга хом ашё топиб беришми, молини сотишми, ҳар ҳолда бор имкониятлардан унумли фойдаланамиз. Хуллас, асосий ниятимиз спорт моллари билан бутун республикани таъминлаш.

— Спорт ташкилотларига ҳам моддий томондан кўмак бериб турибсизларми?

— Албатта, соф фойда ҳисобидан хайрия мадади ва моддий кўмакка биринчи галдаги вазифамиз сифатида қараймиз. Чимбойдаги ақли заиф болаларнинг 1-интернатини оталиққа олганмиз. Ҳар байрамларда уларга хайрия кўмаги бериб келамиз. Сергелидаги ногиронлар жамиятига мадад қўлини чўзяпмиз. «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармасига ҳам анжомлар билан ва моддий томондан ёрдам беряпмиз. «Меҳнат ўринбосарлари» ўйингоҳидаги бокс мактаби,«Шайхонтоҳур» футбол командасига ҳам баҳоли қудрат ўз кўмагимизни кўрсатяпмиз. Чилонзор туманидаги «Камолон» маҳалласини газлаштириш ишига ҳам ўз ҳиссамизни қўшдик. Ҳали бу борадаги режаларимиз кўп.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

Томорқа

ХОМТОК ҚИЛИШНИ БИЛАСИЗМИ?

Кўкламнинг бир куни бутун куз мавсумига тенг, дейишади. Шунга кўра узумдан мўл ҳосил олиш учун уни қандай хомток қилиш, дорилаш хусусида маслаҳатлар беришни лозим топдик.

Занг ва ҳосил олиш учун қолдирилган новдалар туплар очилиши билан бағазларга бир текисда тақсимлаб, қиялатиб боғланади. Бу иш куртак бўртгунгача тугалланиши керак. Агар саккиз рақами шаклида боғланса айни муддао, бунда боғичлар узилиб кетмайди, занг ва новдалар қийилмайди.

Шўра хомток эса ток тупида шўралар пайдо бўлгандан гуллаши бошлангунгача ўтказилиши керак. Шунда узумнинг кул касаллиги (оидиум) ва зараркунандаларга чалиниши камаяди, ҳаво ва шамол ўтиши яхшиланади. Бунда токнинг ва зангнинг ўрнини босиш учун керак бўладиган бачки новдалар эса қолдирилади. Хомток вақтида суғориладиган ерларда иккита ҳосил берадиган новдага битта ҳосил бермайдиган новда, лалми токзорларда эса ҳар бир ҳосилдор новдага битта ҳосил қилмайдиган новда қолдирилади. Бир кўз ўрнидан иккита ёки учта новда ўсиб чиқса, фақат битта бақувват ўсган ва яхши жойлашганига тегилмайди. Улар 50-60 сантиметр узунликка етганда боғланади.

Барг қўлтиғидан ўсиб чиққан бачки новдалар бир неча маротаба олиб ташланади. Агар улар кўпайиб кетса, баргларни қуёш нуридан тўсиб, узум бошларининг пишиб етилишини секинлаштириб юборади. Бачки новдалар қотиб қолса, токқайчи билан кесиб ташланади. Ҳосил берадиган тупларга табиий ўғитларни шарбат усулида қуйиш керак. Бунинг учун ариқ бошида чуқурлик кавланиб, 5-10 замбил гўнг сепилади ёки катта бочканинг ярмига гўнг солиниб, бир ҳафта, ўн кун сув солиб ачитилади. Сўнг аралаштириб, ток тупига қуйилади. Ҳар суғоришда бир метр чуқурликдаги тупроқ намланиши керак.

Узум ғужумлари мошдек катталикда бўлганда суғоришни бошлаш мумкин. Бўз тупроқли ерларда бу иш 4-5 маротаба, қумлоқ ерларда 5-7 маротаба, шағалли ерларда 8-10 маротаба, ер ости сизот сувлари яқин бўлган ерларда 1-2 маротаба ўтказилади. Токка сув бериш ҳосил йиғиштириб олишдан 15-20 кун олдин тўхтатилади. Тупроқ доим юмшатиб турилади. Баъзан ток барглари сарғайиб, майдаланиб кетади. Бунга барҳам бериш учун ҳосилли ток тупларига 800-1000 грамм темир кукуни ишлатилади. Уни бир челак илиқ сувда эритиб, ток тупи илдизи атрофида 30-40 сантиметрли чуқурчаларга қуйилади.

Узум бошининг чириш касаллигига қарши карбофос билан (10 литр сувга 30 грамм) пуркаш самаралидир. Бирйўла кул касаллигига қарши бу эритмага коллоидли ёки дисперсли олтингугурт қўшиб пуркалади (10 литр эритмага 80-100 грамм). Карбофос ўрнига тамаки қайнатмасидан фойдаланса ҳам бўлади. Бунда 1 килограмм тамаки чиқиндиси 10 литр қайноқ сувда дамланади. Бир сутка ўтгач, сузилади. Ишлатишдан олдин сув қўшиб суюлтирилади ва унга 40-50 грамм совун ҳам аралаштирилади.

Дори сепишнинг дастлабкиси, новдаларда 4-6 тадан чинбарг ҳосил бўлганда, иккинчиси 10 кундан кейин, учинчиси ток гуллагандан 2 ҳафта ўтгач олиб борилади. Ҳар бир хомтокдан кейин новдаларни шамол ва ёруғлик бемалол ўтадиган қилиб тараб боғлаш, олтингугурт билан ишлов бериш самаралидир.

Маҳдий РАЗЗОҚОВ,
қишлоқ хўжалиги фанлари номзоди.

Муаммо

ХОН БЎЛСАНГ-ДА, БОҒ ЯРАТ...

Ҳа, улуғ бобомиз Амир Темур соҳибқирон бўлишига қарамай ўзига қарашли ерларнинг кўркам, халқининг бойбадавлат, тинч яшашига, мамлакатнинг обод бўлишига алоҳида эътибор берган. Ҳатто бу ҳақда ўз «Тузуклари»да ҳам таъкидлаб кетган: «Ҳамишалиғ таъкид этар эдим, хон бўлсанг-да, боғ ярат, гадой бўлсанг-да боғ ярат... бир кун эмас-бир кун мевасини тотирсан...». Бу фикрни шунчаки айтиб қўя қолмай, соҳибқироннинг ўзи ҳам унга амал қилган.

Дарҳақиқат ўзбек халқи қадимдан бир парча ери бўлса, албатта мевали дарахт ўтқазишга ҳаракат қилади. Ҳатто эшиги олдида бир туп бўлсада тутми, ўрикми, ёнғоқми, олмами экади. Шунинг учун азалдан ўзбек хонадонида қиш кунлари ҳам олма, туршак, ёнғоқ, шинни каби мева ва бошқа маҳсулотлар доим бўлган. Бугун эса уйга бирор меҳмон келмоқчи бўлса, албатта маҳалла бозорига чиқиб, 1-2 килограмм олма, ўрик, ёнғоқ келтириб қўямиз. Ҳайронман, ҳозир ҳам ўша ер, сув, ҳаво бор. Аммо негадир қадимгидай боғ-роғлар яратишга эътибор бермай қўйилди.

Маълумки, сўнгги йилларда Эски шаҳар ҳудудидаги бир неча кўчалар кенгайтирилди. Айниқса, Сағбон, Қорасарой, Чиғатой, Форобий кўчалари четига арча, қайин, қарағай, чинор каби кўча шароитига чидайдиган дарахтлар экилиб, тагига чим ётқизилмоқда. Бу ишлар давлатнинг катта маблағи ҳисобига амалга оширилмоқда. Аммо экилган шу ниҳолларни парвариш қилиш ўрнига айрим тарбиясиз болалар уларни суғуриб ташлаб ёки оёқости қилиб, зарар етказмоқда. Ҳатто яқин-атрофдаги хонадон соҳиблари ҳам бунга эътибор бермайдилар. Ваҳоланки, шу ниҳоллар кўкарса, катта бўлса, кўча, йўлкаларга соя-салқин беради-ку?

Яна бир ҳолат мени ўйлашга мажбур қилмоқда. Майли, шоҳкўчаларнинг икки томонига мевасиз дарахтлар ўтқазайлик. Аммо улар атрофида 2-3 гектарлаб жойлар боғ, хиёбонлар учун ажратилган. Айниқса, Ҳасанбой, Юнусобод мавзеларида, шунингдек Талабалар шаҳарчаси ҳамда бир неча корхона, илмий муассаса, санаторий, касалхоналар атрофидаги бўш ерларга ҳам фақат мевасиз дарахтлар экиб қўйилмоқда. Ваҳоланки, бундай жойларга 10 минглаб олма, ўрик, нок, гилос, ёнғоқ каби зарур дарахтларни ўтқазса бўлади.

Бундан 3-4 йил аввал мана шундай мевасиз дарахтлар ўрнига қайтадан тартибли равишда мевали, анвойи гуллар экиш ҳақида шаҳар ҳокимининг фармойиши чиққан эди. Унга биноан кўпгина ташкилотлар ва корхоналар ўз ҳудудларини кўркам боғларга айлантирдилар. Жумладан, 2-Тошкент давлат тиббиёт институти маъмурияти бу ишга биринчилар қаторида киришган эди. Бу ерда ўша пайтларда экилган ўрик, олма, гилос ва бошқа ниҳоллар шу кунларда ажойиб манзарани намоён этмоқда. Аммо нима учундир институтнинг ичкарисида бу иш давом эттирилмай қолди. Менимча, ушбу ташаббусни ҳозир ҳам барча ташкилот, корхона ва муассасаларда давом эттириш керак.

Ҳамидулла ЙЎЛДОШЕВ,
республикада хизмат кўрсатган халқ таълими ходими.

Доноларимиз бежиз айтишмаган: «Олтин олма, дуо ол, дуо олтин эмасми» деб. Гарчи шундай экан тасвирдаги отахонларимиз ҳам ёшларга умр, юртимизга тинчлик, тўкин-сочинлик бўлишини тилаган ҳолда қўлларини дуога очишган бўлишса ажаб эмас.

Рустам Шарипов олган суратли лавҳа.

Қурилиш

КЎРКАМ БИНОЛАР

«Ташмахсуспардозқурилиш» ҳиссадорлик жамияти аъзолари шу кунларда шаҳримизнинг турли туманларида олиб борилаётган бунёдкорлик ишларида фаол қатнашмоқдалар. Пардозловчилар бу йил сатҳи 30 минг квадрат метрни ташкил этадиган уй-жойларга сайқал беришди. Улар шаҳримизда олиб борилаётган энг йирик иншоотлар қурилишида ҳам иштирок этадилар. Булар жумласига Яккасарой туманида қад кўтараётган жарроҳлик мажмуаси, Олий Мажлис биноларини киритиш мумкин.

Жамият бинокорлари яқинда шаҳримизнинг Форобий кўчасида қад кўтарган 10-уйни фойдаланишга топширишди. 76 хонадонга мўлжалланган бу янги бинога ҳамшаҳарларимиз кўчиб киришмоқда.

Маҳмуд ОРИПОВ.

Наврўз халқимизнинг қадимий анъанавий янги йил—йил боши байрами. Муаррихлар Наврўз — деҳқончилик ва чорвачилик билан боғлиқ қадимий байрам бўлиб, бизнинг минтақада деҳқончилик милоддан аввал V-II минг йилликларда вужудга келган, деб айтадилар. Демак, Наврўз тарихи камида беш минг йилни ўз ичига олади. Муҳаммад Наршахий, Абу Райҳон Беруний, Абулқосим Фирдавсий, Алишер Навоий берган хабарларга кўра, Наврўз зардуштийлар эътиқоди билан боғлиқ ҳолда вужудга келган анъанадир. Зардуштийлар эътиқодига кўра, эрта кўкламда гиёҳлар униб, дарахт шохлари куртак оча бошлаган вақтда қора кучлар — Ахриман даф бўлиб, эзгулик, яхшилик маъбуди Ахурамазда (Хурмуз) теваракка ёруғлик нурларини таратган. Ёвуз кучлар устидан эзгулик ғалаба қилган кунларни халқ шоду хуррамлик билан кутиб олган. Зардуштийлар китоби «Авесто»да шундай битик бор: «Буғдой ўстира бошланса, девларни қора тер босади, буғдой совурила бошланса, девларнинг мадори қурийди, ун тайёр бўлганда эса девлар нола-фиғон чекишади... Девларни мағлуб этиш учун хонадонда ҳамиша унли овқат бўлиши лозим — бу овқат ейилганда девлар тум-тарақай бўлиб қочишади». Буғдой илдизи ва ундан тайёрланадиган сумалакнинг келиб чиқиши ҳам моҳиятан ана шу эътиқод билан боғлиқ. Ундириш учун ёйиб қўйилган буғдойга тез-тез сув сепиб туриш, уни бегона кўздан асраш удуми шундан қолган бўлса керак.

Қадимги туркийлар Наврўзни 21 мартдан 22 мартга ўтар кечасини «Қозон тўлди» удуми билан бошлаганлар: «Қозон тўлди» қабилавий-оилавий удум бўлиб, бунда ҳар бир оила ўз имкониятига қараб тансиқ таомлар, (бўғирсоқ, кўк сомса, палов ва бошқалар) тайёрлаганлар. Пишириқлар, таомлар қўни-қўшниларга ҳам улашилган. «Қозон тўлди» эртаси куни давом этиб, «ис» ёғи билан қўшга қўшиладиган ҳўкизларнинг шохи мойланган. Кўпчилик бўлиб ҳалим, сумалак пишириш «Қозон тўлди» удумидир. Наврўз кунлари кўпчилик бўлиб тайёрланадиган «Дарвешона», «Ҳалим», «Кўча ош» каби таомлар ҳам «Қозон тўлди»нинг ҳозиргача сақланиб келинаётган анъанавий удум кўринишларидир.

Мозий

УЛУҒ ИБРАТ

Амир Темур ва Темурийлар даврида ҳам Наврўз байрами халқнинг шодиёнаси тарзида нишонланган. Наврўз тантаналари азиз-авлиёлар мозорлари ёнида, хонадонларда, сайилтепаларда ўтказилган. Манбаларда соҳибқирон Наврўзни Самарқанднинг Конигул мавзесида, Кўҳон тепалигида, Кеш сайилгоҳида, ҳарбий юришлари вақтида эса кўпроқ Қорабоғ (Озарбайжон)да ўтказганлиги ҳақида айтилади. Қизиғи шундаки, Амир Темур даврида ҳам «Қозон тўлди» удуми уюштирилган.

Соҳибқирон Амир Темур қайси мамлакатда бўлишларидан қатъий назар, Наврўз кунлари жанг қилмаганлар, халқдан хайру эҳсонларини аямаганлар... Амир Темурдан сўнг тахтга чиққан Темурийлар, хусусан, Хуросонда Шоҳрух, Мовароуннаҳрда Улуғбек, Абусаид, Ҳиротда Ҳусайн Бойқаро, Ҳиндистонда Бобуршоҳ, Ҳумоюн, Акбар, Жаҳонгиршоҳ замонларида Наврўз энг улуғ байрамлардан бири сифатида нишонланган. Темурий подшолар Наврўз кунларида энг адолатли кўрсатма ва буйруқлар бериб, халққа эмну омонлик, хайр-саховат қилар эканлар: жангоҳларда олишув, қон тўкиш вақтинча тўхтатилган оммавий сайилга, ов қилишга тайёргарлик кўрилган, мусобақалар кўриги, от ўйини ўтказилган, камондан найза отиш, кураш бўйича беллашув, қўшиғу шеърхонлик кечалари уюштирилган... Яна шу нарса диққатга сазоворки, бир неча кун сиёсатдан ҳоли бўлинган, музокаралар олиб борилмаган.

Ҳусайн Бойқаро замонларида ҳам Наврўзни нишонлашга кўп эътибор берилар экан. Айниқса, Амир Низомиддин Алишер Навоий ҳазратлари Наврўз байрамига зўр эътибор билан қарар эканлар. Байрамни кенг кўламда ва жуда қизиқарли ўтказишга эътибор берар, халқнинг ҳамма қатламлари фаол қатнашишини таъминларканлар. Кўп жойда шийпонлар қурилиб, уларда шеърхонлик, илмий мунозара ва суҳбатлар ўтказиларкан.

Байрамлардан бирида Алишер Навоий, Жомий ва бошқа машҳур кишилар қаторида ўтирган бир шайх шундай дебди:

— У байрамдан бу байрамгача ҳар бир киши бир ёшга кириб, тобора умри қисқаради ва нариги дунёга яқинлашиб боради. Лекин одамларга ҳайронман: бунга қайғуриш ўрнига ўйин-кулгуга муккасидан кетадилар.

Алишер Навоий бунга жавобан:

— Дарҳақиқат, йил сайин одамларнинг умри қисқаради, лекин унга Наврўз байрамининг асло дахли йўқ.

Кеч кузда шайхнинг тоби қочиб, узоқ ётиб қолибди. Навоий йўқлаб кирганда, у дебди:

— Кўриб турибсиз, аҳволим оғир. Наврўз байрамини кўриш менга насиб бўлмаса керак. Борди-ю тузалсам, байрам куни ўртага тушиб ўйин-кулгига бош-қош бўлардим.

— Менинг ишончим комил, Сиз байрамда қатнашасиз ва соғайиб, ҳеч нарса кўрмагандай бўлиб кетасиз, — деб Навоий бемор шайхнинг кўнглини кўтарибди.

— Ҳазрат, ташаккур! Сиздек зотнинг тилаги ижобат бўлғуси. Бу менга умид бағишлайди, — дебди шайх.

Буни қарангки, шайхнинг соғлиғи борган сари яхшиланиб, ўтирадиган бўлибди. Наврўз айёмида уни замбилда шийпонга олиб боришибди. Ашула ва рақслар шайхнинг кайфиятини янада кўтарибди. Аста-секин ўрнидан туриб қадам ташлаб ўйин, кулги даврасига интилаётганида уни Навоий «узилиб қоласиз» деб тўхтатибди. Қиссадан ҳисса, шулки, ҳазрат Навоий ташаббуси билан беморларни ҳам Наврўз байрамига олиб чиқиш кенг расм бўлган экан.

Ҳусайн Бойқаро замонларида Наврўзни нишонлашга Навоий бош-қош бўлиб, халққа ош бериларкан, олимлар, шоирлар, сипоҳийларнинг энг кўзга кўринганлари, обрўли одамлар тақдирланаркан, маҳбусларнинг гуноҳлари кечириларкан, эл-улус эса ўзаро низолар, араз-гиналарини унутишиб, бир-бирларига хурсандчилик, севинч улашаркан. Ўтган улуғларимизнинг бу анъаналари бугунги кун учун улуғ ибратдир.

Ғуломхон ҒАФУРОВ,
ТошДУ доценти, тарих фанлари номзоди.

Қатра

Ниятлар оппоқ...

Наврўзи олам ўзининг бутун латофати, кўрки, гўзаллиги ила юртимизга яна ташриф буюрди. Ариқлар четида майсалар қишки уйқудан уйғонган. Новданинг кўксини ёриб чиққан куртак қуёш томон интилади. Табиатда жозибадор бир ўзгариш намоён. Яшиллик туйғуларимизга-да олам-олам гўзаллик бахшида этади:

Ёғочга кўрк бериб, гуллади буток,
Деҳқон даласига интилар шу чоқ.
Замин қарши олар очибон қучоқ —
Ниятлар ўрикнинг гулидек оппоқ.

Инсон кўнглига ёниқ хотиралар, муждалар олиб келади Баҳор. Ҳар тонгда уйғонар эканмиз, кўнглимиздан бир сўз ўтади — «Мен бугун кечагидан яхши, мазмунли, савоб ишлар билан кунни ўтказишим керак». Зеро, яхшилик, эзгулик инсонгагина хос фазилатдир. Шу мақсадларнинг ижроси йўлида яшагинг келади. Кунлар ўзининг унутилмас лаҳзаларига ўтмишни муҳрлайди. Нилий осмон мусаффоликлари бағримизга кўчади.

Баҳор ойида яна кўнгилдаги армонларимиз ўзининг тотли ташвишлари билан руҳимизга шукуҳ бахш этади.

Кимнидир соғинамиз, кимнидир қўмсаймиз. Болаликми у бизни соғинтирган, кўзларимиздан уйқуни олиб қочган?! Балки дўст дийдоридир у?

Баҳор палласида ана шу армон-эҳтиёжлар янада аниқ-тиниқ кўзга ташланади. Ва энг муҳими — уларни рўёбга чиқаришнинг имкони туғилади.

Бир сўз билан айтганда, Баҳор ойи ўйларни ўйларга, қалбларни қалбларга пайванд этувчи покиза ойдир. Баҳорнинг покликлари ҳаммангизга ёр бўлсин, азизлар!

Муқаддас ЮСУПОВА.

ДАМ ОЛИШ ОҚШОМИДА

Шаҳримизнинг ҳар бир гўшасида бўлгани каби Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигига қарашли 1-клиник касалхонада ҳам Наврўз тантаналари шоду хуррамлик билан нишонланди.

Наврўз

ЭЗГУ ТИЛАКЛАР АЙЁМИ

Байрам таомилига кўра миллий қадриятларимиздан бири бўлган «Келин салом» томошаси билан бошланди. Сўнгра баҳор, Наврўз ҳақида шеърлар, топишмоқлар айтилди, театрлаштирилган томошалар кўрсатилди. Шодиёнага таклиф этилган меҳмонлар касалхона жамоасини Наврўзи айём билан қутлашди. Улар қаторида шоир Нормурод Нарзуллаев ўзининг баҳор ҳақида ёзган шеърини ўқиб берди. Кўклам таомлари ва бошқа ноз-неъматлар билан безатилган дастурхон устида эзгу тилаклар билдирилди. Санъаткорлар ижросида қўшиқ ва рақслар ижро этилди. Байрам сўнгида касалхона бош шифокори Муродин Қодиров жамоада узоқ йиллардан бери намунали хизмат қилиб келаётганларга фахрий ёрлиқлар топширди.

СУРАТЛАРДА: байрам тантаналаридан лавҳалар.
Рашид Галиев олган суратлар.

Назм

ХУШ КЕЛДИНГ

Фаслларнинг ёш, келинчаги,
Эзгуликнинг зар беланчаги,
Истиқлолнинг гули, чечаги,
Хуш келдинг эй Наврўзи олам!

Дош қозонга ўт, олов ёқиб,
Сумалак-ла дилга хуш ёқиб,
Чаккамизга бинафша тақиб,
Хуш келдинг эй Наврўзи олам!

Сен келганда яшарар дунё,
Қорлар эриб, тошар сув, дарё,
Офтоб сочар юмшоқ нур, зиё,
Хуш келдинг эй Наврўзи олам!

Қўйилар чек уруш-маразга,
Ўртадаги гина, аразга,
Адовату ҳасад, ғаразга,
Хуш келдинг эй Наврўзи олам!

Кўк сомсалар ёпилар яна,
Ҳар гўшада тўю тантана,
Этар давом қадим анъана,
Хуш келдинг эй Наврўзи олам!

Гулла, яшна тинчлик баҳори,
Элларaро дўстлик наҳори,
Истиқлолнинг юзи, виқори,
Хуш келдинг эй Наврўзи олам!

Искандар РАҲМОН.

Диллашув

«Орзуим — халқаро саҳна»

Дунёнинг жуда кўп мамлакатларида санъатнинг опера тури мавжуд.

Ҳар бир халқнинг ўзига хос санъат турлари, оҳанглари, қўшиқлари бор. Энг буюк ҳодисаларни ҳам мусиқий тилда жуда таъсирчан қилиб ифодалаш мумкин.

Бугунги саҳифамиз меҳмони ўзининг кучли ва жозибадор овози, опера йўлларини беадад гўзал ижро этиши билан кўпчилик қўшиқ шинавандаларини ўзига ром қилиб қўйган хонанда — Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Муяссар Раззоқова.

— Муяссархон, суҳбатимизни анъанавий савол билан бошламоқчиман: қандай қилиб опера артисти бўлиш етишдингиз?

— Менинг болалигим Қорақалпоғистоннинг Беруний туманида ўтган. Қандай қилиб опера артисти бўлганимга келсак, биринчи марта 7 ёшимда мактаб саҳнасида ашула айтганман. Овозим ёқиб қолди шекилли, шундан сўнг одамлар мени «қўнғироқ овозли қиз» деб чақирадиган бўлишди. Орадан бир ой вақт ўтгач, санъат байрами фестивалида қатнашдим. У ерда биринчи ўринни олгач, санъаткор бўламан деган қарорга келдим. Шу туфайли 1981 йили пойтахтга йўл олдим ва имтиҳонларни муваффақиятли топшириб, Тошкент давлат консерваториясига ўқишга кирдим. Тўртинчи курсда ўқиб юрганимда Алишер Навоий номидаги Ўзбек давлат академик Катта театрига ишга қабул қилиндим.

— Устозларингиз ҳақида нималар дея оласиз?

— Устозлардан бахтим чопган. Уларни яхши кўраман ва фахрланаман. Миллий опера санъатини эгаллашимда Саодат Қобулова яқиндан ёрдам бериб, мақом йўналишида ўзлари айтган «Дугоҳ», «Кўрмадим», «Муножот» каби қўшиқларни ўргатдилар. Италия опера мактаби бўйича ҳар бир овозга мослашишда, маҳорат оширишда эса Розалинда Лаут сабоқ бердилар.

— Мухлислар назарига тушган таниқли опера хонандаси бўлиш учун махсус таҳсил етарли эмас, албатта.

— Тўғри. Мумтоз қўшиқ ижрочисими, эстрада куйчисими — ҳар бир санъаткор ўз овози устида ишлаши керак. Опера хонандаси эса икки баробар оғир меҳнат қилиши лозим. Дунёдаги бир-биридан қийин опералaрда куйлашга улгуриш учун ҳар куни овоз билан шуғулланиш, тинимсиз изланиш керак. Меҳнатдан тўхтаган опера хонандаси санъатдаги ўз ўрнини йўқотади.

— Мумтоз қўшиқлар ижро этиш ҳақида ўйлайсизми?

— Бу саволни менга кўпчилик беради. Вақти-соати келиб бу йўналишда ҳам қўшиқлар айтарман, лекин ҳозир опера санъатида жиддий изланаётган пайтимда мумтоз қўшиқлар ижроси меъёрига етмай қоладими деб чўчийман.

— Сиз жаҳон опера санъатини ҳеч бир-бирига солиштириб кўрганмисиз? Умуман, бугунги ўзбек операсининг аҳволидан қониқасизми?

— Опера — жаҳон санъати. Опера қўшиқларини ижро этадиган буюк актёрлар ҳам кўп. Опера актёри бўлиш инсондан катта масъулият талаб этади. Кейинги йилларда Латвияда, Венгрияда ўтган ёш операчилар танловида Туркия, Германия, Австрияда ўтган халқаро танловларда иштирок этдим. Шубҳасиз, булар менга катта мактаб бўлди.

Европада опера жуда ривожланган. Бизнинг республикамиз санъатида ҳам операнинг ўзига хос ўрни бор. Унинг бугунги аҳволига келсак, назаримда, сал илгарироқ операга қизиқиш бошқача эди. Болалигимизда «Зайнаб ва Омон», «Майсаранинг иши» операларини телевизорда кўрсатишганида берилиб томоша қилардик. Кейинроқ одамларда бу санъатга бўлган қизиқиш бироз сўнди. Сўнгги йилларда операмизда яна олға силжиш бошланди. Дунёда ўзбек санъатига қизиқиш кучайди. Бунинг исботи сифатида бизни Францияга таклиф қилишганини айтишим мумкин. Менинг ижодимда ҳам жиддий ўзгаришлар бўлди. 35 йиллик танаффусдан сўнг қўйилган «Дилором» операсида бош ролни ижро этдим. «Травиата», «Жилда» операсида етакчи ролларда қатнашдим.

— Айтишларича опера режиссёри Франческо Сфорт сизнинг маҳоратингизга қойил қолган. Овозингизнинг ноёб эканлигини таъкидлаган. Сир бўлмаса айтсангиз, овозни бунчалик тиниқ қилишнинг йўли борми?

— Ҳақиқий санъаткорнинг овози туғма созланган бўлиши керак. Овозни ҳар хил куйга солиб, қийнаб созлаш билан санъаткор бўлиш қийин.

— Бугунги ўзбек эстрадасига муносабатингиз қандай? Нега кучли овозингиз бўла туриб, эстрада қўшиқларини ижро этмайсиз?

— Эстраданинг мухлислари кўп. Аммо кўр-кўрона тақлидчилик, турли хил мусиқа асбоблари, турли чет эл куйларининг қўшилиши натижасида миллий мусиқаларимиз софлигини йўқотаяпти, деб ўйлайман.

Эстрада қўшиқларини ижро этиш масаласига келсак, ростини айтсам, баъзилар менга «эстрадага ўтиб кетмайсизми, тўйларга бориб, мўмайгина пул ишламайсизми?», деб айтишади. Аммо мен табиатан мол-дунёга, шуҳратга қизиқмайман. Мен ўз йўналишимни танлаб олганман. Бу — опера. Ундан ҳар қандай шароитда ҳам воз кечмайман.

— Ҳозирда қандай янги саҳна асарлари устида ишлаяпсиз?

— Айни пайтда асосий эътиборни Италия операсига қаратганмиз. Яқинда «Травиата»ни итальян тилида ижро этиб, мухлислар диққатига ҳавола қилдик. Бу тилни билмаган опера хонандаси жаҳон миқёсига чиқиши мушкул. Мақсадимиз эса жаҳондаги операчилар билан бир қаторда халқаро саҳналарда опера асарларини ижро этиш.

Ўтган йили Туркиянинг Анқара опера театрига «Травиата» спектакли билан таклиф этишди. Афсуски, ижроим рус тилидалигини билишгач, шартнома тузишни исташмади. Шундан сўнг, албатта итальян тилини эринмай ўрганаман, деб мақсад қилиб қўйдим. Шунга эришдим ҳам. Ҳозир «Риголетто» операси устида иш олиб бораяпмиз. Мавсум охирларига тайёр бўлиб қолса керак. Театр труппамизда иқтидорли ёшлар талайгина. Булар Абдуҳалил Абдуқодиров, Гулшан Азизова, Гулнора Бойжонова, Нормўмин Султоновлардир.

— Келажак орзу ва режаларингиз билан ўртоқлашсангиз.

— Бирдан-бир орзуим халқаро саҳналарга чиқиш ҳамда насиб этса Италияда малака оширишда бўлиш. Мен дунёдаги энг зўр операчилар қатори машҳур «Ла Скала» саҳнасида ижод қилишни, шунингдек ўзбек операсини жаҳонга танитишни жуда-жуда истайман.

Маъмура РЎЗИЕВА
суҳбатлашди.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ

ФУТБОЛ ИШҚИБОЗЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

1997 йил 3 апрель куни «Пахтакор» Марказий стадионида мамлакатимизнинг энг машҳур «Пахтакор» футбол жамоасининг 40 йиллигига бағишланган тантанали тадбирлар ўтказилади.

Тадбирлар дастуридан «Пахтакор» (Тошкент) ва «Қайрат» (Алмати) жамоалари фахрийлари ўртасида ўртоқлик учрашуви, «Ялла» вокал-чолғу ансамбли, Ғуломжон Ёқубов ва бошқа халқ севган хонандаларнинг дилбар тароналари ўрин олган.

Тантаналар чоғида спорт лотереяси ўтказилади. Унда Ватанимизда ишлаб чиқарилган «Тико» автомашиналари, хорижий теле-видео-аудиотехника, мебеллар ва бошқа маҳсулотлар ўйналади.

Тантаналар соат 15.00 да бошланади.

Севимли жамоангизнинг қутлуғ тўйини муносиб нишонлаб, кайфиятингизни хушнуд қиласиз деган умиддамиз!

БАРЧА МАНФААТДОР ШАХСЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАР ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳар Давлат солиқ бошқармаси мулкчилик шаклидан қатъи назар барча корхона, ташкилот ва муассасаларни бюджет олдида солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар бўйича қарздор бўлган корхоналарнинг рўйхатга олинган мол-мулкини сотиш бошланиши тўғрисида хабардор этади.

Бу мол-мулклар туман давлат инспекциялари орқали қуйидаги манзилларда сотилади.

Туманлар	телефон	Туманлар	телефон
1. Акмал Икромов	74-21-66	6. Сергели	57-71-93
2. Бектемир	98-71-65	7. Ҳамза	94-47-62
3. Мирзо Улуғбек	36-17-26	8. Чилонзор	77-34-18
4. Миробод	54-96-27	9. Шайхонтоҳур	41-37-05
5. Собир Раҳимов	48-84-43	10. Юнусобод	35-78-74
		11. Яккасарой	50-99-87

ШАРТНОМА НАРХЛАРИ БЎЙИЧА СОТИЛАДИГАН МОЛ-МУЛК РЎЙХАТИ

Турлари	ўлчаш бирлиги	миқдори
МИРЗО УЛУҒБЕК ТУМАНИ		
1. «Волга» ГАЗ-24 автомашинаси	дона	7
2. «Волга» ГАЗ-31 автомашинаси	дона	3
3. «Супер-салон» автомашинаси	дона	1
4. УАЗ автомашинаси	дона	1
5. ЗИЛ-130 автомашинаси	дона	2
6. КАВЗ автобуси	дона	1
7. «Белорус» экскаватори	дона	1
8. КО 413 ахлат ташувчи машина	дона	1
9. Йўл текисловчи машина	дона	1
10. 2-0000-00 бош редуктори	дона	12
11. 8-1400-00 юргизиш механизми	дона	7
12. У-3720-0100 сцепления муфтаси	дона	85
13. 2-0001-00 лебёдкали редуктор	комплект	3
14. 4-60000 А жиҳози	комплект	2
15. Йиғиш-ажратиш модули	дона	1
16. Гидравлик пресс	дона	4
17. 692 Р русумли шпон фрейзери	дона	1
18. 5993 резба очувчи яримавтомат	дона	1
19. Вертикал пармаловчи дастгоҳ	комплект	2
20. Радикал пармаловчи	комплект	2
21. 3 В 282 силлиқловчи кординати	комплект	1
22. 019-459 йўнувчи агрегат	комплект	1
23. Пластмассалар учун пресс	комплект	5
24. Винт қирқувчи токарлик дастгоҳи	комплект	5
25. 3 Е 642 Е универсал йўнувчи	комплект	1
26. 6 М 12 П вертикал фрейзери	комплект	3
27. 6 Р 82 консаль фрейзери	комплект	1
28. Горизонтал фрейзер	комплект	2
29. Лист қайчилари	комплект	2
30 3 Л 722 босиқ силлиқловчи	комплект	1
31. КД 2128 Е кривошиб пресси	комплект	1
32. ГФ 2687 продол фрейзери	комплект	1
33. «Геллера» арраси	комплект	1
34. НВ-5222 комбинацияли пресс қайчи	комплект	1
35. Компьютерлар	комплект	8
36. Компьютерлар учун дастурлар	комплект	4
37. 387 ДК сопроцессори	комплект	8
38. 3,5;1,44 дискетлари	дона	42
39. Узлуксиз қувват манбаси	комплект	1
40. Калькулятор	дона	2
41. Принтер	дона	5
42. «Мурата» телефакси	дна	1
43. Видеоадаптер	дона	1
44. Телевизор	дона	1
45. Холодильник	дона	1
46. Радиатор	дона	20
47. Со-140	дона	1
48. Эшик блоклари	дона	56
49. Шкаф блоки	дона	20
50. Гулқоғозлар	квадрат метр	1051
51. Катта белкураклар	дона	600
52. Ер чопадиган белкураклар	дона	600
53. Воронкалар	дона	28
54. Бўяш анжомлари	дона	400
55. Бураш ручкалари	дона	286
56. Кельмалар	дона	477
57. Сараланган ғўлалар	куб метр	3
58. Полутёркалар	дона	57
59. Бўёқ	килограмм	3000
60. Қуруқ бўёқ	килограмм	808
61. Ип-газлама халатлар	дона	150
62. Паркет учун лак	тонна	2
63. Дуб плинтуси	погон метр	150
64. Форточка ручкалари	дона	1400
65. Эшик орасига қўйиладиган қулфлар	дона	100
66. Монтажчилар каскалари	дона	70
67. Ёзув столлари	дона	20
68. Идора мебели	комплект	1
69. Д-22 арматураси	тонна	1,5
70. Пайвандлаш аппарати	комплект	1
71. Мебель шитлари	квадрат метр	185,8
72. Шпаклевка	килограмм	122
73. Қоплама курткалар	дона	22
74. 0012 бочкалари	дона	92
75. 0-12 двигатели	дона	259
76. 312 диоди	дона	920
77. МБГО конденсатори	дона	10836
78. Монометр	дона	192
79. Т-19-220 траңсформатори	дона	5524
80. Нон учун пештахталар	дона	1200
81. ССК-1	дона	2
82. СВЗ	дона	7
83. РХ-1	дона	5
84. КО-2	дона	1
85. КО-1	дона	5
86. Пресс форма	дона	1
87. Ёнғоқ қуритгич	дона	3
88. Думалоқ стол	дона	181
89. Иш коржомаси	дона	984
ҲАМЗА ТУМАНИ		
1. ЭТЦ-2011 дренаж элтувчи	дона	1
2. АГ 180 автогредири	дона	1
СЕРГЕЛИ ТУМАНИ		
1. Пластмассали затвор	дона	18000
2. ВАЗ-2109 прокладкаси	дона	1106
3. ЗИЛ-130 прокладкаси	дона	20
4. «Москвич» сальниги	комплект	350
5. ГАЗ 24 сальниги	комплект	373
6. Авто юкортувчи	дона	1
7. Электр тикув машинаси	дона	1
ШАЙХОНТОҲУР ТУМАНИ		
1. Телефакс	дона	1
2. ПВЭМ	дона	3
3. Эмаль	килограмм	2093
БЕКТЕМИР ТУМАНИ		
1. ЕрАЗ 762 автомашинаси	дона	1
2. УАЗ автомашинаси	дона	1
3. ЭО 261 экскаватори	дона	1
4. «Урал» мотоцикли	дона	1
5. Пневматик болға	дона	1
6. Электр тешгичи	дона	1
7. «Вега» магнитофони	дона	1
8. ПЭВМС 1840/05	дона	1
9. Контейнерли уй	дона	1
10. Дала шийпони	дона	1
11. Омборхона	дона	1
12. Полигон		1
13. Гелиополигон		1
14. Чорпояли кран	дона	3
15. Бетон ёткизувчи	дона	2
16. Уй мажмуаси	дона	4
17. Пелополистерол цехи		1
ЧИЛОНЗОР ТУМАНИ		
1. Тракторлар	дона	2
2. Пайвандлаш агрегати	дона	3
3. Пайвандлаш трансформатори	дона	1
4. Пайвандлаш аппарати	дона	2
5. Трактор прицепи	комплект	7
6. Вертикал пармалаш дастгоҳи	дона	1
7. Токарлик дастгоҳи	дона	1
8. Гидравлик пресс	дона	1
9. Электроталь	дона	1
10. Экскаватор	дона	3
11. Кондиционер	дона	13
12. Принтер	дона	1
13. Ёзув машинкаси	дона	5
14. Пейджер	дона	2
15. «Снежинка» холодильниги	дона	1
16. «Океан», «Илга» радиоприёмниклари	дона	3
17. «Семурғ» телевизори	дона	1
18. ТД 933 магнитофони	дона	1
19. Видеомагнитофон	дона	1
20. Акустик система	дона	2
21. Идора креслоси	дона	1
22. Вагонча	дона	2
23. Двигатель	дона	1
24. Дизель ёнилғиси	литр	1000
25. ф 32 трубалари	тонна	1,18
26. Трансформатор	дона	2
27. 2М 432П электр эрозил дастгоҳи	дона	1
28. 3 А 722-Б босиқ силлиқловчи дастгоҳ	дона	3
29. 24К40Фс ЧПУ координат пармалаш фрейзер чарҳловчи дастгоҳ	дона	1
30. 25 ТН КД 2144 механик пресси	дона	1
31. В1 М-1-102 конвейер печкаси	дона	6
32. 292 кукунли пресс	дона	1
33. 8611 олмос кесувчи дастгоҳ	дона	1
34. 1П-717 ФЕ универсал токарлик дастгоҳи	дона	1
35. Пуркаш қурилмаси	дона	1
36. 24004 ЩОМ-3 босма плиталарни ювиш учун қурилма	дона	1
37. Шарбат тайёрлаш учун жиҳозлар	комплект	2
38. ОФ-3 ВМ 84 ЧПУ пармалаш дастгоҳи	дона	1
39. ЧПУ 65204 фрейзер дастгоҳи	дона	1
40. ДЕ-3134 қуйиш машинаси	дона	1
41. Бодроқ тайёрлаш учун «Лакомка» қурилмаси	дона	3
42. КХ 212-101 совутиш камераси	дона	1
43. РШ-3 қовуриш дастгоҳи	дона	1

Тошкент шаҳар, Бектемир тумани
«Истиқлол — 159»
ҳиссадорлик жамиятининг 1996 йил ҲИСОБОТИ (минг сўмда)

Товар айланмаси	4066,0
Вал устамаси	1362,3
Харажатлар	1030,2
Соф фойда	323,5
65 фоиз заҳирага	210,0
35 фоиз дивидендга	113,5
Акциялар сони	487 дона
170 таси	давлат ҳиссаси
317 таси	«Истиқлол — 159» ҳиссадорлик жамияти

АКЦИОНЕРЛАР ДИҚҚАТИГА!

«Аския» бозори очиқ турдаги акционерлик жамияти 1997 йил 8 апрель куни соат 15.00 да акционерлар умумий мажлисини ўтказади.

Рўйхатдан ўтказиш соат 14.00 дан бошланади.

КУН ТАРТИБИ:

1. Иш якунлари бўйича бошқарув раисининг ҳисоботи.
2. 1996 йилги хўжалик фаолиятининг якунлари ва дивидендлар миқдорини тасдиқлаш.
3. Ҳар хил масалалар.

Тошкент шаҳридаги 14 та мактабда очилган банк синфларида қуйидаги фанлардан дарс берувчи ўқитувчиларга

ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛИНАДИ:

1. Экономика.
2. Компьютер техникаси.
3. Инглиз тили.
4. Математика.

Танловдан ўтган ўқитувчиларга даражаларига қараб 20, 30, 40 фоиз қўшимча маош тайинланади.

Танловга ҳужжатлар Тошкент шаҳар Ҳокими маҳкамасининг халқ таълими Бош бошқармасига (Фурқат кўчаси, 1-уй). ходимлар бўлимига топширилади.

Ҳужжатлар 1 апрелдан қабул қилинади.

Агарда сиз ҳинд мусиқасини севсангиз ва ҳинд рақсларига тушишни орзу қилсангиз ёҳуд Деҳлидан келган юқори маҳоратли профессоналлар етакчилигида «Табла» ҳинд мусиқа асбобида ўйнашни истасангиз Сизни ҳинд маданият марказида шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни кутамиз.

Марказимиз манзили: Махатма Ганди (собиқ Свердлов) кўчаси, 21-уй.

Телефон: 33-33-65.

Ўзбек таомларига буюртма қабул қиламан. Телефон: 42-02-29.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

«Енгил саноатаудит» фирмаси

«Йўлдош Охунбобоев номли бош кийимлар фабрикаси» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятининг 1996 йил учун баланс маълумотлари, фойда ва зарар ҳисобларининг қанчалик тўғрилигини текшириб чиқди. 1997 йил 1 январь ҳолатига кўра баланс 32610 минг сўмни ташкил этди. Ўзбекистон Республикасининг «Хўжалик жамиятлари ва ширкатлари тўғрисида»ги ҳамда «Корхоналар тўғрисида»ги Қонунларига мувофиқ баланс қуйидаги таҳрирда баён қилинади:

Ҳисоб рақами	Моддаларнинг номланиши	Минг сўм сальдо актив: пассив
01	Қолдиқ қиймати бўйича асосий воситалар	8437
06	Узоқ муддатли молия қуйимлари	22
10	Ишлаб чиқариш заҳиралари	11094
12	Қолдиқ қиймати бўйича арзон турадиган ва тез эскирадиган буюмлар	111
23	Тайёр маҳсулот	186
45	Жўнатилган жавоблар	9241
51	Ҳисоб-китоб рақами	37
61	Аванс тариқасида берилган пул ҳисоб-китоби	1608
60	Таъминотчилар билан ҳисоб-китоб	1796
85	Низом жамғармаси	7926
68	Бюджет билан ҳисоб-китоб	1598
60	Таъминотчилар билан ҳисоб-китоб	5745
87	Ўтган йилларда тақсимланмаган фойда	13158
76	Турли кредиторлар билан ҳисоб-китоб	673
69	Ижтимоий суғурта билан ҳисоб-китоб	1876
70	Ойлик маош бўйича ҳисоб-китоб	1422
78	Шохобча корхоналар билан ҳисоб-китоб	16
67	Бюджетдан ташқари тўловлар бўйича	164
64	Олинган авансlarар бўйича ҳисоб-китоб	32
БАЛАНС	**32610**	**32610**

Умумий хўжалик фаолиятидан 1996 йилда 28354 минг сўм фойда олинди.

Асосий фаолиятнинг бошқа жараёнларидан даромад 286 минг сўм. Маъмурий харажатларга ва фойдадан солиқ тўлашга 16606 минг сўм сарф бўлди. Корхона ихтиёридаги соф фойда 12034 минг сўмни ташкил этди.

«ЮЛДУЗ» ОЧИҚ ТУРДАГИ ҲИССАДОРЛИК ЖАМИЯТИНИНГ 1997 ЙИЛ 1 ЯНВАРГАЧА БЎЛГАН БАЛАНСИ

Моддаларнинг номланиши	Актив	Пассив
Асосий воситалар (қолдиқ қиймати бўйича)	21755	
Тугалланмаган катайя маблағлар	4681	
Ишлаб чиқариш заҳиралари	32962	
Кам қийматли ва тез ишдан чиқадиган предметлар (қолдиқ-қиймати бўйича)	1592	
Якунланмаган ишлаб чиқариш	8954	
Тайёр маҳсулот	1527	
Дебиторлик қарзи	31371	
Пул маблағлари	2295	
Низом жамғармаси		41834
Тақсимланган даромад		3730
Кредит қарзи		59572
БАЛАНС	**105136**	**105136**

1996 йилда 28439 минг сўмлик фойда олинди. Ҳаражатлар 26480 минг сўмни ташкил этди. Жамиятнинг соф фойдаси 1959 минг сўмни ташкил этди.

Ҳиссадорлик жамияти

Маълумотлар учун телефон: 35-00-15, 35-19-22.

Аудиторлик хулосаси:

«Вест-Аудит-Информ» масъулияти чекланмаган жамият (1996 йил 17 майдаги 120 лицензия). «Юлдуз» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятида аудиторлик стандартларига мувофиқ молиявий ҳисоботлар текшируви ўтказилди.

Бизнинг хулосамизга кўра молиявий ҳисобот ҳужжатлари корхона молиявий ҳолатини, шунингдек, хўжалик фаолияти натижаларини ҳаққоний акс эттириб, ҳисобот даврида пул маблағларининг ҳаракати бухгалтерия ҳисобининг умумий қоидаларига мувофиқ равишда олиб борилган.

«ОНИКС» АКЦИОНЕРЛИК ЖАМИЯТИ (СОБИҚ «МИКОНД» ЗАВОДИ)ГА

газэлектрпайвандчилар, сантехниклар, электрчилар, токарлар, чархловчилар, фрезерчилар, металлга ичдан йўниб ишлов берувчи (расточник)лар, механик йиғув ишлари чилангарлари, электр сим ўровчилар, қурилиш ихтисосликларига эга ишчилар

ТАКЛИФ ҚИЛИНАДИ

Шишага пуфлаб ишлов берувчи, шиша буюмлар йиғувчиси ва босқонловчи касбини эгаллашни хоҳловчиларга корхонанинг ўзида ихтисослик сирлари ўргатилади.

Меҳнат қилиш ва қизиқарли касбни эгаллашни хоҳловчиларнинг барчасини корхонага таклиф этамиз.

Меҳнатга ҳақ тўлаш — ишбай-мукофотли.

Телефон: 48-15-60; 48-16-89.

Манзил: М. Мирпўлатов кўчаси, 51-уй. 10, 85, 88, 100-автобуслар, 27-трамвай, 19-маршрутли таксининг «Миконд» заводи бекати.

Шайхонтоҳур туманидаги «Олмос камар» хусусий ишлаб чиқариш корхонаси

ёпилади.

Барча даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида қабул қилинади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИНИНГ ТОШКЕНТ ЮРИДИК КОЛЛЕЖИ

Олий ва ўрта махсус ўқув юртларига кирувчи тингловчиларни тест синовларига тайёрловчи курсларга

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов курсига ўрта мактабни битирган ва 11-синфда ўқиётганлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати — 3 ой бўлиб, пул тўлаш орқали амалга оширилади.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар талаб қилинади: директор номига ариза, мактабда ўқиётгани ёки уни битирганини тасдиқловчи маълумотнома.

Машғулотлар 1997 йил 1 апрелдан бошланади.

Бизнинг манзил: Тошкент шаҳри, Акмал Икромов тумани, Чилонзор даҳаси, 12-мавзе, 67-«а» уй.

Телефонлар: 75-35-76. 75-77-01.

Тошкент шаҳар ҳокими маҳкамасининг халқ таълими Бош бошқармаси, халқ таълими ходимлари шаҳар касаба уюшмаси қўмитаси, Акмал Икромов тумани халқ таълими бўлими ва педагогик жамоалари Акмал Икромов туманидаги 455-бошланғич таълим-тарбия маркази раҳбари

Сурайё Жалиловна МАННОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур ҳамдардлик билдиради.

Тошкент шаҳар прокуратураси раҳбарияти Сирғали тумани прокурори Мэлс Васиқович Манноновга рафиқаси

Сурайё Жалиловна МАННОНОВАнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Шайхонтоҳурсавдо» жамоа корхонаси меҳнат фахрийси Тожи Юсупович Юсуповга турмуш ўртоғи

НАСИБА аянинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент оқшоми · Toshkent oqshomi

Муассис: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

Телефонлар: хатлар — 33-29-70; эълонлар: 33-28-95, 33-08-74, 36-57-65. факс: (3712) 33-29-09.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Нашр кўрсаткичи 64690

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтаси»га 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №10. ❖ Буюртма Г-0147. ❖ Ҳажми — 2 босма табоқ офсет усулида босилади. ❖ Қоғоз бичими А-2 «Шарқ» нашриёт матбаа-концерни босмахонаси. ❖ Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. ❖ Босмага топшириш вақти 11.30. ❖ 9.060 нусхада босилди. 1 2 3 4 5 6.